

[Formanden.]

gik ud fra, at det ærede Medlems Udtalelse var Udtryk for hans subjektive Opfattelse, skred jeg ikke straks ind overfor Ytringen.

Naar det ærede Medlem i Slutningen af sit Foredrag ved Citatet af et Blad tilføjede, at det var hverken „et følt Socialistblad“, ej heller „et væmmeligt radikalt Blad“, gaar jeg ud fra, at der heri ikke ligger en Insinuation om, at noget af disse Partiers Blade kan karakteriseres saaledes.

Ellinger: Verdenskrigen lammede Europa, og det enorme Tab af Menneskeliv og økonomiske Værdier gjorde det naturligt, at den Mening kunde brede sig, at en Gentagelse var en Umulighed, i alt Fald i et Slægtled eller to; Rædslerne fra Krigen vilde forhindre en Gentagelse. Og det var paa ingen Maade uforklarligt, at denne Tanke kunde paakomme Folk: Kan vi nu ikke spare nogle af Udgifterne til Landets Forsvarsberedskab? Den Nedrustning, som foretoges her i Landet i 1922, hvilede da ogsaa herpaa. Den daværende Statsminister N. Neergaard udtrykte det saaledes den 27. Juni 1922:

„Europa er dødt, udmattet efter den frygtelige Verdenskrig, og der er ikke Udsigt til, at det Skuespil, vi har oplevet, vil gentage sig i nogen for os overskuelig Fremtid.“

Folkenes Forbund var ogsaa blevet dannet og var i Virksomhed. Det var ikke gaaet saaledes, som Statsmændene i de mindre Stater, deriblandt de nordiske, havde haabet. Man troede, at der efter Vaabenstilstanden var blevet indkaldt til almindelig Fredskongres, hvor Sejrherrerne, de besejrede og de neutrale kunde mødes for at søge Forstaaelse af de Spørgsmaal, der maatte løses ved Fredsslutningen, saa der kunde blive lagt Grund til en stærk international Sammenslutning, en Sammenslutning, der havde Evne og Villie til at opretholde Freden og Retten Landene imellem. Alle disse Forhaabninger gik ikke i Opfyldelse. Virkeligheden blev en helt anden. De Vilkaar, som Fredsslutningen paalagde de besejrede, og de Grænseafgørelser, som den traf, med et Ukendskab til de reale Forhold, der blev saa forbløffende skaanselsløst afsløret af Præsident Wilsons højre Haand, Lansing, gav ingenlunde Næring til Fredstankens Vækst. Og i en skarp Konflikt mellem Stormagterne vil Folkeforbundet staa magtesløst trods de ihærdige Bestræbelser, der er udfoldet i Genève af en Række Statsmænd.

Det var jo Tanken, at nu skulde den tidligere Entente- og Alliancepolitik gaa i Graven, og saa har der paa Trods af en Række mere eller mindre værdifulde Voldgiftstraktater neppe nogen Sinde tidligere været set et saadant Net af Ententer og Alliancer som netop nu.

I 1925 saa naturligvis mange, deriblandt den nuværende højtærede Udenrigsminister, et stort Lyspunkt i Locarnotraktaterne og i Udsigten til Tysklands Optagelse i Folkenes Forbund. Locarnoaftalerne betragtede Folketingsmand Dr. Munch som det store Skridt fremad, som han ikke mente, man havde noget Sidestykke til i Verden — mindre kunde ikke gøre det.

Da Venstreministeriet i 1927—28 vilde foretage en teknisk Revision af Forsvarslovene af 1922, som bl. a. var nødvendiggjort derved, at de i sin Tid angivne Beløb havde vist sig ganske utilstrækkelige for den Flaade, Loven fastsatte, betød det om Rigets Forsvar fremsatte Forslag dog mere, nemlig en Svækkelse af det samlede Forsvarsberedskab. Vel fremstillede man ikke den Gang Forholdene, den politiske Situation, i rosenrøde Farver, men saa dog i den afsluttede Traktat mellem Danmark og Tyskland og navnlig i Tysklands Optagelse i Folkenes Forbund et stort Lyspunkt og mente deri at se det forsvarlige i nogen Reduktion. Frankrig og Belgien, der har dyrt købt Erfaringer, havde dog ikke den danske Tyrketro paa de beskrevne Papirers Magt, men benyttede Tiden til at styrke deres Forsvar ved Østgrænsen. Senere er Kellogg-Pagten kommet til, og den skulde ikke alene være et Vidnesbyrd om Fredsindets Vækst, men ligefrem umuliggøre en Krig. Saaledes hyllede man Befolkningen ind i Diplomatietaager. Men hvor underligt! Samme Dag som Kellogg-Pagten blev forelagt Repræsentanternes Hus i Nordamerikas Forenede Stater, blev paa samme Bord fremlagt et Forslag om Bygning af 15 nye 10 000 Tons Krydsere, og umiddelbart efter Kellogg-Pagtens Fremkomst voksede Frankrigs Forsvarsbudget med over 1 Milliard Francs. Og nu, hvorledes er Stillingen nu to Aar senere? Enhver kan nu se, at Aanden fra Locarno er paa Flugt, og at der er Fare for, at Europa næppe længe vil forblive i det Leje, hvori Fredstraktaterne har lagt det. De foregaaende Aars Optimisme er nu afløst af dyb Pessimisme, og Udenrigsministeren har endog forleden Dag i Folketinget sagt, at en ny Stormagtskrig ingenlunde kan betragtes som usandsynlig. Han udtrykker det saaledes: